

Леки зцілюють тіло, а книга – душу

Біблія

№ 12 (75)
2020
(грудень)

ТЕРАПЕВТ

Видається з 1 жовтня 2014 року

*Бюлетень Наукової бібліотеки
Харківського національного медичного університету*

З Новим роком!

Вітання від колективу Наукової бібліотеки ХНМУ

C. 4-5

Зміст

Новорічний кінопоказ

Любителям доброго семейного кино и поклонникам необъяснимых рождественских чудес	<i>Д. Недосекова</i>С. 3
---	--------------------------------

3 Новим роком

Вітання від колективу Наукової бібліотеки ХНМУС. 4-5
--	-------------

Тема на часі

Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації	<i>Н. Гаєва</i>С. 6-7
---	-----------------------------

Харків медичний

Валерій Володимирович Бойко	<i>С. Кравченко, Л. Скрипченко</i>С. 8
-----------------------------	--

Благодійність

У роботі з дітьми перешкод не існує!	<i>О. Борисова</i>С. 9
--------------------------------------	------------------------------

Літературна нота

Серія книг Джоан Роулінг о Гаррі Поттері	<i>О. Озеркина</i>С. 10-12
--	----------------------------------

Фотопогляд

Остановись мгновение...	<i>И. Камлык</i>С. 13
-------------------------	-----------------------------

Хроніка подій

COVID-19 і соціум: як пандемія коронавірусу змінила наше життя	<i>Редакція</i>С. 14
---	-------------------------------

Майстер-клас з наповнення української ВікіпедіїС. 15
---	------------

Анонси подій,

Вітання з днем народженняС. 16
---------------------------	------------

Новорічний кінопоказ

Диана Недосекова

Любителям доброго семейного кино и поклонникам необъяснимых рождественских чудес

Наступил декабрь, год подходит к завершению. Он был трудным, изменившим весь наш мир и уклад жизни многих людей.

Частенько мы живем ожиданием изменений к лучшему, а в конце года больше, чем обычно, хочется еще и праздничного чуда.

Чуда ждут многие. Творческие люди хотят того же. 25 лет назад замечательный автор Надежда Птушкина написала пьесу «Пока она умирала». Остроумную, веселую и, не смотря на название, с самым настоящим «happy end».

Главный посыл пьесы, по словам самого автора, таков: «Четыре героя представляют собой единую команду, где каждый член команды имеет одну общую с другими особенность. Эта особенность заключается в том, что каждый из четверых переживает в своей жизни самый ответственный момент».

По этому произведению во многих театрах идут спектакли, а в 2000 году Олег Янковский (к сожалению, это первая и последняя работа гениального актера в качестве режиссера) снял замечательный фильм «Приходи на меня посмотреть». Олег Иванович говорил об этой работе так: «Это была «проба пера». В потоке чудовищно-чёрного кино захотелось вдруг снять какую-то добрую, светлую историю, захотелось

какой-то сказки и доброты. Хотя я исповедую и люблю другое кино...»

Главная героиня фильма Татьяна (актриса Ирина Купченко) — библиотекарь и, увы, «старая дева». Живет с мамой Софьей Ивановной (её образ прекрасно воплотила актриса Татьяна Васильева), мечтающей о счастливой семье для своей единственной дочери. Но где же этой семье взяться? И, вдруг... За неделю до Нового Года, в дверь их квартиры неожиданно стучат. На пороге стоит незнакомый мужчина, как потом выясняется, по имени Игорь. Его играет сам Олег Янковский. Действие разворачивается стремительно... По окончании экранного времени — приблизительно 2 часа — героиня обретает не только полноценную семью, но и долгожданное счастье. Следить за перипетиями сюжета очень увлекательно: все герои, неожиданно для самих себя, оказываются «вне зоны комфорта», лгут «во благо», манипулируют, плачут и смеются

одновременно... И звучит романс на стихи Анны Ахматовой, давший название самому фильму.

Вы не пожалеете о времени, проведенном перед экраном. Нашим юным читателям, родившимся в 21-м веке, изначально сюжет может показаться слегка мрачноватым. Надо сделать скидку на то, что действие происходит в середине «лихих 90-х» — ох, очень непростые времена были... На самом деле, фильм с очень добрым юмором и посылом на вечные семейные ценности.

Рекомендую этот фильм и, возможно, вам захочется его пересмотреть неоднократно.

Романс «Приходи на меня посмотреть»
в исполнении Елены Камбуровой

Литература:

1. Птушкина Надежда: драматург, сценарист, поэт, режиссер. — Режим доступа: <https://ptushkina.com/>
2. Янковский Олег Иванович. — Режим доступа: https://uk.wikipedia.org/wiki/Янковский_Олег_Иванович

З Новим роком!

Вітання від колективу Наукової бібліотеки ХНМУ

Добіг кінця 2020 рік — він став роком випробувань для всіх нас: на міцність і витривалість, гнучкість і вміння жити й працювати у невизначених умовах, здатність опановувати нові напрями роботи й відкривати в собі нові грані таланту... Безумовно, цей рік надав новий вектор розвитку суспільства та соціальних комунікацій і вже увійшов в історію, частинкою якої є й ми з вами!

Редколегія бюлетеня «Бібліотерапевт» щиро вітає усіх з Новим 2021 роком та Різдвом Христовим і бажає безупинно рухатися вперед, будувати щасливе майбутнє, досягати нових обріїв знань, відкривати й розвивати таланти — у собі та навколо, відчувати себе впевнено й гармонійно у цьому світі!

З Новорічними святами вітає вас і весь колектив Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету, який, попри складні часи та обмеження 2020 року, наполегливо працював над створенням кожного випуску бюлетеня й надалі продовжуватиме цю копітку, але неймовірно цікаву роботу для читачів!

Бажаємо щастя, здоров'я, найкращих та найтепліших подій у вашому житті! Досягнень та успіхів у наших благородних справах!

Інформаційно-бібліографічний відділ

Бажаємо душевної рівноваги, щасливих сімейних свят, фінансового благополуччя, творчого вогника, успішних робочих буднів та максимального задоволення від роботи!

Відділ обслуговування науковою літературою

Міцного здоров'я, добробуту в родині, натхнення у роботі, займатися тим, що приносить задоволення! А також більше радісних моментів, що залишатимуть лише приємні спогади!

Нехай збуваються всі ваші мрії та бажання!

Відділ літератури іноземними мовами

З Новим роком!

Наступив рік Бика, нехай він буде радісним і щасливим!
Бажаємо, щоб у новому році все почалося по-новому — нові ідеї, задуми. Нехай робота приносить тільки задоволення. Здоров'я, любові, взаєморозуміння, достатку і гарних подій у новому році!

Відділ зберігання фондів

У новий час вступайте з новими планами, беріть з собою віру та любов, найкращі спогади та надії на світле майбутнє!

Бажаємо оминути всі кризові моменти і неприємності та відправитись у подорож заморськими країнами!

Відділ комплектування документів

Нехай збудеться все у кожного —
Найтаємніше... Найважливіше...
Найзаповітніше... У серці збережене...
Найсвітліше... Найнеобхідніше...

**Відділ інформаційних технологій
та комп'ютерного забезпечення**

Прийміть найщиріші вітання!
Нехай ваші серця будуть зігріті любов'ю і теплом, а Новий рік принесе міцного здоров'я, родинного затишку, щастя, теплих і радісних посмішок та нових досягнень.

Відділ наукової обробки документів та організації каталогів

Вітаємо від усього серця!

Бажаємо міцного здоров'я, щастя та добробуту!

Нехай з Новим роком прийде любов, надія та вдача!

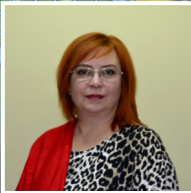
Нехай разом з новорічними вогниками засяють ваші серця!

Бажаємо досягти нових успіхів та обов'язково здійснити свої мрії у новому році!

Грандіозних планів та щедрих дарів від Всесвіту!

Відділ обслуговування навчальною літературою

Наталя Гаєва

Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації

В нашій країні діє розгалужена мережа медичних бібліотек, до якої входять обласні наукові медичні бібліотеки, бібліотеки закладів вищої медичної освіти та медичних установ (науково-дослідних інститутів, лікарень, профілакторіїв тощо) на чолі з Національною науковою медичною бібліотекою України. Свої напрацювання, наукові дослідження та практичний досвід вони представляють на щорічній міжнародній науково-практичній конференції (МНПК) медичних бібліотек України, яка входить до Реєстру з'їздів, конгресів та науково-практичних конференцій МОЗ України.

У 2020 році МНПК «Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації» присвячена 100-річчю Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету (НБ ХНМУ) і 90-річчю Національної наукової медичної бібліотеки України (ННМБУ), проведення якої було заплановано згідно «Реєстру...» на 20-21 травня. Але початок 2020 року вніс неочікувані корективи у наше життя — у зв'язку з пандемією небезпечної коронавірусної інфекції з середини березня розпочався карантин, тому цей рік запам'ятається усім нам суцільним переходом наукових, освітніх, культурних та соціальних комунікацій у віртуальний простір. І цей науковий захід, організований ННМБУ, НБ ХНМУ, Науковою бібліотекою Національного фармацевтичного університету (НБ НФаУ) та Секцією

Киричок Ірина Василівна
директорка Наукової бібліотеки
Харківського національного медичного університету

працівників медичних бібліотек Української бібліотечної асоціації, був проведений як Інтернет-конференція на сайті ННМБУ (<https://library.gov.ua/conference-2020/>).

На сайті представлено відеопривітання директорки НБ ХНМУ Ірини Киричок учасникам Інтернет-конференції, цікава презентація ННМБУ до свого 90-річчя «Національна наукова медична бібліотека: з минулого в майбутнє» та 29 доповідей від 39 авторів з різноманітних медичних бібліотек — ННМБУ, НБ ХНМУ, НБ НФаУ, Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, Чернігівської обласної наукової медичної бібліотеки, бібліотек медичних вишів Харкова, Києва, Вінниці, Полтави, Тернополя, Чернівців, Львова, а також переміщеного у м. Рубіжне Луганського ДМУ. У конференції брав участь багаторічний партнер і друг спільноти медичних

бібліотек України лікар Krzysztof Królikowski (Польща). Учасники конференції мали змогу обговорити доповіді, задати питання чи написати коментар.

Наукова бібліотека ХНМУ як ювілярка була представлена шістьма доповідями з презентаціями про досвід роботи, здобутки, сучасні вектори діяльності в академічному середовищі, а саме:

- **100-річний ювілей Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету: здобутки та перспективи** (директорка І.В. Киричок);

- **Інформаційно-ресурсний потенціал університетської бібліотеки** (заст. директорки Т.Б. Павленко);

- **Взаємодія бібліотеки та академічної спільноти у процесі формування інформаційної культури студентів** (зав. відділом Т.О. Бабак, зав. сектором А.І. Ляшенко, бібліотекар І.к. В.В. Войтюк);

- **Основні напрямки культурно-просвітницької та виховної діяльності Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету** (зав. відділом Т.В. Белякова);

- **Системи управління бібліографічною інформацією: можливості для бібліотекарів та науковців** (зав. сектором О.В. Куц);

- **Волонтерська діяльність бібліотеки і студентів-медиків як складова професіоналізації майбутніх лікарів** (директорка І.В. Киричок, зав. відділом О.П. Борисова, зав. сектором М.В. Заговора).

В інших доповідях також розглянуті питання місця й ролі бібліотек у читанні студентства, організації роботи бібліотек під час пандемії коронавірусу, професійних компетентностей бібліотечних фахівців, екокультурного вектору та комунікаційної діяльності бібліотек, нових тенденцій у зарубіжній каталогізації, вивчення й збереження книжкових стародруків та наукової друкованої спадщини, відтворення соціальних та інформаційних ресурсів тимчасово переміщених бібліотек та ін.

В межах конференції відбувся вебінар «Спектр ресурсів Clarivate для медичних спеціальностей» (спікерка — Ірина Тихонкова, к. б. н., фахівець з інформаційно-аналітичних ресурсів та навчання «Clarivate Analytics»). Впродовж вебінару розглянуто вже знайому платформу Web of Science, але в новому інтерфейсі 2021 року. Спікерка звернула увагу на нові функції платформи, інструменти пошуку й аналізу літератури, партнерств, журналів, грантової підтримки, зупинилася на способах збереження інформації та референс-менеджері EndNote. Тихонкова І. зупинилася на особливостях додаткових баз на платформі Web of Science, зокрема MedLine, ресурсів Clarivate для біомедичних досліджень, презентувала Metacore та лінійку продуктів Cortellis. Ця інформація була ко-

рисною для бібліотечних фахівців, що забезпечують інформаційний супровід дослідницької роботи науковців.

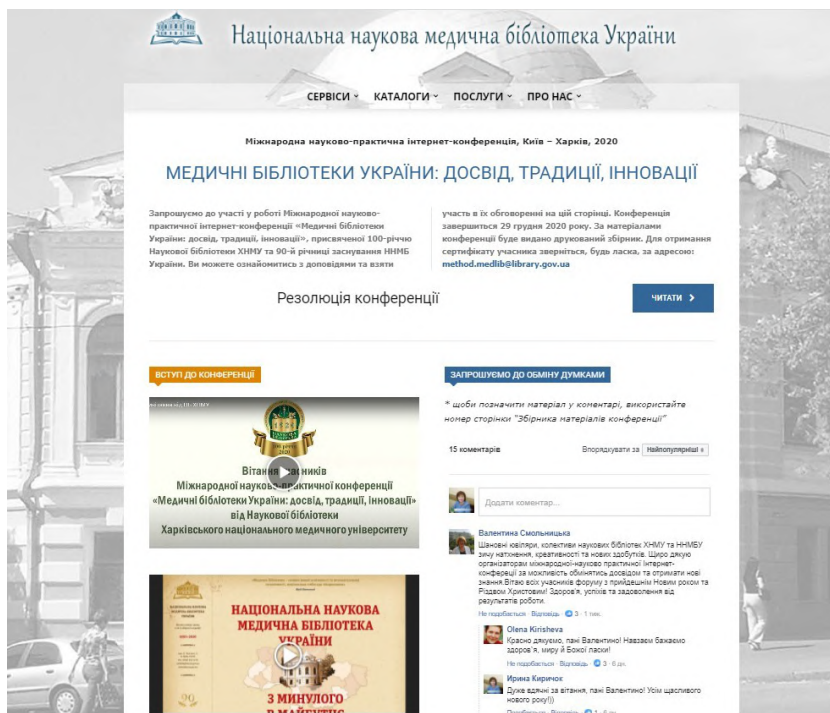
За результатами роботи Інтернет-конференції прийнято резолюцію і винесено рекомендації, серед яких проведення активної співпраці з установами, що надають наукову медичну інформацію, бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів у дистанційному форматі, підвищення фахових компетенцій через участь у вебінарах, практикумах, майстер-класах тощо, розвиток корпоративних проєктів, здійснення соціологічних досліджень в бібліотеках з метою вивчення та покращення обслуговування користувачів тощо.

Усі учасники отримали сертифікати, а доповіді опубліковані у збірці матеріалів Інтернет-конференції, що представлена на сайті Наукової бібліотеки ХНМУ з посиланням на Репозитарій ХНМУ (<http://libr.knmu.edu.ua/index.php/medychni-biblioteky-ukrainy-2020>).

Медичні бібліотеки навіть у невизначених умовах, які виникли під час карантинних обмежень з приводу пандемії COVID-19, змогли організувати віддалену роботу своїм працівникам і забезпечити дистанційне консультуван-

ня й обслуговування користувачів інформаційними ресурсами. Робота у бібліотеках триває, готується до наступної конференції у травні 2021 року і сподіваємось, що вона пройде у живому спілкуванні колег і партнерів бібліотечної та книговидавничої справи, фахівців медичної галузі!

Харків медичний

Світлана Кравченко

Лариса Скрипченко

Валерій Володимирович Бойко

Валерій Володимирович Бойко, видатний вчений-хірург народився у 1962 році в селі Коломак Валківського району Харківської області. У 1985 р. закінчив з відзнакою Харківський медичний інститут, присвятив своє життя обраній спеціальності — хірургії.

З 1990 р. В.В. Бойко почав працювати на кафедрі госпітальної хірургії асистентом, доцентом, з 1996 р. — професор кафедри, з 1999 р. — директор ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева» НАМН України, а з 2000 р. й до теперішнього часу ще й завідувач кафедри хірургії № 1 Харківського національного медичного університету [1].

Валерій Володимирович — талановитий вчений, блискучий хірург, досвідчений педагог та науковий керівник. Він є автором багатьох наукових праць: монографій, підручників і посібників, навчально-методичних матеріалів для студентів і лікарів-хірургів, багатьох патентів, авторських свідоцтв та винаходів. Науково-практична діяльність вченого пов'язана з різними галузевими напрямками: серцево-судинна, торакальна та абдомінальна хірургія, політравми, гнійно-септичні та невідкладні стани. Ім'я Валерія Володимировича носять симптоми, які використовуються в діагностиці апендициту: **«симптом Бойка-Проніна»** — ритмічний струс передньої черевної стінки хворого в точці Бойка-Проніна призводить

до посилення болі й напруги м'язів; **«симптом Проніна-Бойка»** — хворого стоячи просять піднятися «на носки» і потім різко опуститися на п'яти. Посилення болю в правій клубовій області свідчить про наявність гострого апендициту [2].

В.В. Бойко — голова Харківського осередку Асоціації хірургів України, член президії Асоціації хірургів України та президії Харківського наукового медичного товариства, член Європейських товариств хірургів та хірургії травми і інтенсивної терапії. У 2005 р. йому присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки, у 2008 р. — звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

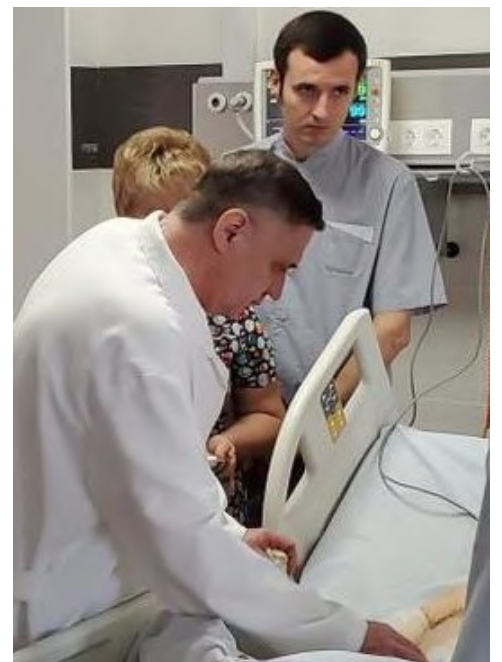
За сумлінне служіння державі Валерій Володимирович нагороджений орденом «За заслуги III ступеню» (2011), «Орденом Святого Пантелеймона» у номінації «Новатор охорони здоров'я» (2018). Отримав звання «Почесний доктор Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна» та «Почесний громадянин» м. Харкова (2014) та Харківської області (2016) [3].

Використані джерела:

1. Гончаренко Л. Й., Солонець Т. В. Бойко Валерій Володимирович // Вчені Харківського державного медичного університету 1805-2005 / за редакцією академіка А. Я. Циганенка. — Харків, 2003. — С. 300-301.
2. Пронин В. А., Бойко В. В. Патология червеобразного отростка и аппендэктомия. — Харьков, 2007. — 271 с.
3. Ромак Р. П. Валерій Володимирович Бойко (до 55-річчя з дня народження) // Харківська хірургічна школа. — 2017. — № 1. — С. 7-10.

Валерій Володимирович Бойко

В.В. Бойко під час огляду пацієнта ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМНУ»

Оксана Борисова

У роботі з дітьми перешкод не існує!

Я цього хочу.
Значить, це буде
Г. Форд

Добігає кінця 2020 рік. Ще один рік роботи благодійного проекту Наукової бібліотеки ХНМУ «Світ у дитячих долоньках». Цей рік видався досить нелегким для проекту, бо в його роботу внесла корективи пандемія COVID-19. Та незважаючи на всі перипетії, наші волонтери протягом року все ж таки мали змогу дарувати радість дітям.

Співробітники бібліотеки разом зі студентами Харківського національного медичного університету (Віталія Шевелюк та Олег Директоренко) та Національного фармацевтичного університету (Яна Левченко та Лілія Медведєва) у I кварталі 2020 року, ще до введення карантинних обмежень, кілька разів відвідали маленьких пацієнтів онкологічного відділення ХОДКЛ №1. Спільно зі студентами, волонтери НБ ХНМУ продумували завдання та виконували їх разом з дітьми й батьками.

Починаючи з середини березня, коли вступили в дію суворі карантинні обмеження і не було можливості попрацювати з дітьми, волонтери не зупинили своєї діяльності та знаходили способи дару-

вати їм тепло та радість. Разом з постійними партнерами проекту Оленою Володимирівною Марковською та Антоном Сергійовичем Шапкіним, викладачами ХНМУ, наші співробітники готували та передавали подарункові пакунки з наборами для творчості.

Нашими волонтерами декілька разів збиралися «Коробки хоробрості» та передавалися діткам. От і на день Святого Миколая спільно з Сектором громадського виховання та волонтерства Студентської ради ХНМУ на чолі з Катериною Тополіук співробітники Наукової бібліотеки наповнили коробки подарунками для маленьких пацієнтів онкологічного відділення Обласної дитячої клінічної лікарні № 1, Міської дитячої лікарні № 16 та вихованців Обласного будинку дитини № 3 м. Харкова.

Незважаючи на складну ситуацію, проект продовжує свою роботу — разом з нашими партнерами забезпечуємо діточок позитивними емоціями і намагаємося надати їм можливість зануритися в атмосферу творчості та неймовірних фантазій.

Маємо велику надію на те, що пандемія COVID-19 у найближчому майбутньому відступить зовсім, і ми знову зустрінемося з дітьми та їх батьками для втілення нових творчих ідей та задумів, поділимося чудовим настроєм та цікавими історіями!

Ольга Озеркина

Серия книг Джоан Роулинг о Гарри Поттере

Кто в современном мире не знаком с худеньким очкастым мальчиком с не по-детски пронзительным взглядом и внешностью заучившегося ботаника? Этот чудак умудрился дожить до одиннадцати лет, не подозревая, что является потомственным волшебником и заклятым врагом могущественного темного мага Волан-де-Морта. С ним мальчик будет неустанно сражаться из книги в книгу, а покончить со злодеем ему удастся лишь на страницах завершающей книги серии, романа «Дары смерти». Верные спутники Гарри, Рон Уизли и Гермиона Грейнджер, могли бы составить длинный список положительных качеств своего товарища: сила воли, доброта, способность к самопожертвованию, отвага, решительность и другие достоинства. Но есть у Гарри и недостаток: уж очень он любит все свои проблемы решать самостоятельно, лишая своих друзей удовольствия прийти на помощь. Хотя, для юного англичанина это совсем не порок, а неотъемлемая национальная черта, плюс необходимость, ведь только в этом случае его волшебный дар сможет раскрыться в полную силу.

Как и полагается настоящему чародею, Гарри Поттер появился на свет не извилистыми путями писательских раздумий, а самым волшебным образом возник из ниоткуда в голове своей создательницы, английской писательницы Джоан Роулинг, когда она неслась на поезде из Манчестера в Лондон. «Я просто сидела и думала, в то время как все детали пузырились в

моём мозгу, и этот тощий черноволосый мальчик в очках, который не знал, что он волшебник, становился для меня всё более и более реальным. Может быть, если бы я замедлила ход мыслей, чтобы зафиксировать их на бумаге, то подавила бы некоторые из них... Я начала писать «Философский камень» в тот же вечер, хотя те первые несколько страниц не имеют ничего общего с законченной книгой».

Там же, в поезде, у Джоан появился и замысел «Философского камня» первого романа серии. На его страницах Гарри осваивает магическую профессию в Гриффиндоре, специализированном учебном заведении для волшебников. Книга, на который ушло пять лет упорного писательского труда и два года мытарств в поисках издательства, согласного напечатать «малопривлекательное» детское чтение, вышла в свет в 1997 году. Первые книги о Гарри Поттере издавались под именем Дж. К. Роулинг: чтобы не потерять мальчишескую аудиторию писательница пошла на маркетинговую хитрость и заменила свое настоящее имя на загадочные инициалы, оставлявшие место для воображения относительно гендерной принадлежности автора. Она легко пошла на этот шаг, ведь с малых лет близкие и друзья называли будущую сказочницу не иначе как Джо. По признанию самой Джоан Роулинг, писать она начала с шестилетнего возраста, но прежде, чем стать авторитетом в мире детской литературы, писательнице пришлось долго пробивать себе дорогу к ее

вершинам. Вначале была учеба в Экстерском университете, диплом бакалавра в области французской и классической филологии по его окончании. Далее по списку: работа секретарем международной общественной организации, преподавание английского в Португалии, опрометчивый брак и развод, депрессия, нищенская жизнь на социальное пособие с маленьким ребенком на руках. И попутно со всем этим — работа над написанием первой книги о приключениях Гарри. Роман был опубликован лондонским издательством «Bloomsbury» в 1997 году тиражом в 1000 экземпляров, половина которого была роздана библиотекам. А дальше начались настоящие чудеса... В том же году роман «Философский камень» был удостоен трех престижных наград в области литературы. Два последующих романа из серии тоже не остались без высокой оценки, а после было издано еще пять. Невероятная раскупаемость в мире книг о Гарри Поттере сделала Джоан одной из богатейших женщин Великобритании, в 2007 году, согласно оценке американского журнала «Forbes», ее персону занимала 48-ю позицию среди самых знаменитых людей мира. Это же издание в 2019 году поместило автора книг о Гарри Поттере в первый ряд наиболее высокооплачиваемых писателей.

Вот такое чудо сотворила волшебная палочка Гарри в судьбе «самой большой неудачницы», как в начале своей писательской карьеры называла себя Джоан Роулинг.

Экранизации серии книг Джоан Роулинг о Гарри Поттере

С 2001 года в Голливуде одна за другой выходят восемь киноисторий о приключениях Гарри Поттера совместного производства США и Великобритании. Над двумя первыми трудился американский режиссер Крис Коламбус, подаривший миру рождественскую комедию с продолжением «Один дома». Руководством кинопроекта было заранее оговорено, что в кастинге на главные роли должны участвовать только британские актеры, поэтому окончательный выбор пал на юных англичан — уже не новичка в кино Дэниела Рэдклифа (Гарри Поттер) и никогда прежде не снимавшихся Руперта Гринта (Рон Уизли) и Эмму Уотсон (Гермиона Грейнджер). Остальные исполнители за небольшим исключением также были гражданами Великобритании. В дальнейшем состав фильма мало изменился, дети выросли и мужали, переходя из серии в серию сказочной киноэпопеи. В фильме приняли участие и животные, но у них, в отличие от людей, было гораздо больше дублеров: 4 белых совы Гарри, столько же котиков-Живоглотов, девять мастифов волшебника Хагрида и десять крыс Рона Уизли.

Съемки поттерианы, растянувшиеся на период порядка десяти лет, тоже проходили преимущественно в Англии. Естественными декорациями в фильме стали не только типично-английские природные ландшафты, а и характерные сооружения, подлинные интерьеры соборов, библиотек. Частенько в фильмах о Гарри Поттере героев окружают многочисленные зеркальные поверхности. Художники картины прибегли к разнообразным трюкам, призванным создать впечатление зыбкой жути, двойственности окружающего мира. А для лучшего погружения в фантастическую атмосферу происходящего они применили компьютерную графику, во время съемок первых серий филь-

ма еще не получившую такое распространение, как сегодня. Зато в фильме «Гарри Поттер и узник Азкабана» (2004) цифровые технологии уже были задействованы в полной мере. Здесь мы встречаемся с множеством фантастических персонажей, не подвластных материальному воплощению благодаря своей сюрреалистичности: оборотнями, дементорами и другими обитателями виртуальной реальности.

Приключенческая кинокартина с элементами фэнтези «Гарри Поттер и узник Азкабана» стало третьей экранизацией историй о Гарри Поттере и его подвигах. Создатель фильма, оscarоносный мексиканский кинорежиссер Альфонсо Куарон, сменил Криса Коламбуса, отказавшегося участвовать дальше в невероятно изматывающих съемках. Куарону никогда до этого не приходилось сталкиваться с творчеством Джоан Роулинг и, тем не менее, он, не задумываясь, приступил к съемкам, получив одобрение самой писательницы, знакомой с предыдущими работами режиссера.

Для создания музыки к кинофильму «Гарри Поттер и узник Азкабана» был приглашен успешный американский композитор и дирижер Джон Уильямс, автор музыкального сопровождения к таким культовым картинам, как «Один дома», «Парк юрского периода», «Инопланетянин», «Список Шиндлера», «Звездные войны» и многие другие. По воле композитора в кинокомедии «Один дома» (1990) фоном прозвучала любимая всеми американцами композиция «Carol of the Bells» («Рождественский гимн колокольчиков»). Через двадцать с лишним лет мелодия была настолько по-новому осмыслена композитором, что стала почти неузнаваемой: в некоторых композициях фильма «Гарри Поттер и узник Азкабана» она лишь неуловимо угадывается. В обеих кинолентах от

нее веет предвкушением волшебства, но любой житель Украины скажет, что эта сказочная мелодия органичнее всего звучит в исполнении украинских народных коллективов. И все же, как приятно, что наш «Щедрик» так полюбился жителям Земли, став одним из самых узнаваемых символов Нового года.

Украинская обрядовая песня «Щедрик» в аранжировке Николая Леонтовича

Николай Дмитриевич Леонтович (1877–1921), основоположник украинской академической хоровой музыки, свои первые музыкальные навыки получил от отца, священника села Шершни Винницкого уезда. Благодаря ему мальчик освоил скрипку, гитару и виолончель, а также впервые соприкоснулся с хоровым исполнением: в прошлом отец руководил хором семинаристов. В начале жизненного пути Николаю, сыну малоимущего священника, пришлось идти учиться по стопам родителя в духовное училище, а позже — и в духовную семинарию, которые предоставляли возможность учиться бесплатно. Там юноша получил бесценные для себя в дальнейшем навыки игры на струнных, клавишных и духовых инструментах, хоровому пению, азам композиторского мастерства. По окончании семинарии Леонтовичу опять пришлось пополнять свои музыкальные познания, вначале самостоятельно, работая сельским учителем, а после — в петербургской Придворной певческой капелле. Еще учительствуя, молодой музыкант проявляет себя как организатор самодеятельного симфонического коллектива, а с 1909 года начинает активно создавать аранжировки произведений украинского песенного фольклора. В это время композитором создаются хоровые аранжировки таких жемчужин, как «Піють півні», «Мала мати одну дочку», «Дударик», «Ой, зійшла зоря», не прекращается работа над «Щедриком». Его незатейливая мелодия своими корнями уходит в дохристианское прошлое, и, по предположению ученых, насчитывает не менее двенадцати тысяч лет, попевки подобные этой существовали уже в эпоху мезолита. Текст произве-

дения четко указывает на языческий новый год у славян, начинавшийся в начале весны прилетом первых ласточек. Скорее всего, этот вариант щедрилки родом с Подолья, родины Леонтовича, и он был хорошо знаком композитору с самого его детства.

Аранжировку «Щедрика» Леонтович писал с 1901 года до конца своих дней, неутомимо совершенствуя хоровой текст до привычного всем звучания. В нем композитор объединил приемы народного многоголосья и классической полифонии, благодаря филигранной проработке партий, каждый голос в произведении выполняет самостоятельную роль, тонко передавая малейшие изменения настроения в произведении. Постоянно повторяющийся ритмический рисунок щедрилки представляет собой зеркальное отражение двух неравных долей и таким образом создает четкую логическую конструкцию.

О «Щедрике» планета узнала благодаря мировому турне в 1919–1924 гг. хора Александра Кошица, известного украинского хорового дирижера, композитора и фольклориста. Первое американское исполнение щедрилки этим коллективом состоялось в 1922 году на сцене Карнеги-Холла, а в 1936 году Петром Вильговским, американцем украинского происхождения, был написан английский текст произведения. У него мелодия вызвала ассоциации с колокольным перезвоном, поэтому-то американская версия и получила название «Carol of the Bells». В США и других странах мира с этого момента ее стали исполнять как рождественскую колядку, исказив ее первоначальный посыл к весне и возрождающейся природе. И вот уже при звуках «Щедрика» вооб-

ражение рисует невесомые силуэты неспешно спускающихся с неба снежинок, а в душе рождается смутное ощущение приближающегося рождества.

С тех пор у «Щедрика» появилось множество версий: английская, французская, немецкая, испанская, португальская, польская, русская, арабская, японская... Отличаются не только тексты, но и музыкальные аранжировки, в каждой из них отражается национальный характер исполнителей.

Слушать «Щедрик» в исполнении
Национального заслуженного академического народного хора им. Г. Верёвки:

Слушать «Щедрик» в исполнении
международных коллективов:

Использованная литература:

1. Гарри Поттер : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://ru.wikipedia.org/wiki/Гарри_Поттер
2. Гарри Поттер (серия фильмов) : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [https://ru.wikipedia.org/wiki/Гарри_Поттер_\(серия_фильмов\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Гарри_Поттер_(серия_фильмов))
3. 10 необычных фактов о съемках «Гарри Поттера» : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.ivi.ru/titr/motor/Harry-Potter-Movies>
4. Джоан Роулинг : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://harrypotter.fandom.com/ru/wiki/Джоан_Роулинг
5. Как это снято: «Гарри Поттер и узник Азкабана» : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://tvkinoradio.ru/article/article15552-kak-eto-snyato-garri-potter-i-uznik-azkabana>
6. 15 кадров со съёмок «Гарри Поттера», после которых фильмы для вас никогда не будут прежними : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://book24.ru/blog/2339609/>
7. 7 моментов из жизни Джоан Роулинг, благодаря которым появился «Гарри Поттер» : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.ivi.ru/titr/motor/rowling>
8. Смирнова У. 10 мест, где снимали «Гарри Поттера» : [Электронный ресурс] / У. Смирнова. – Режим доступа : <https://realty.rbc.ru/news/5eac74e59a79477ceecf95>

Фотопогляд

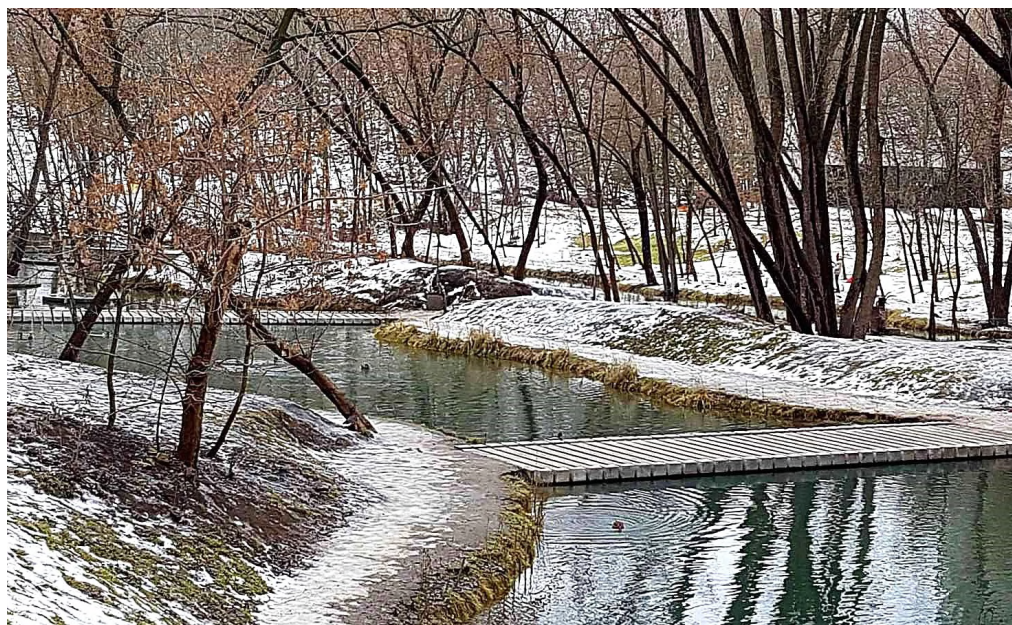

Ирина Камлык

Остановись мгновение...

Ставший родным город... мой Харьков, всегда такой яркий и непредсказуемый. Как люблю при любой возможности бродить твоими тихими улочками, бурными проспектами и площадями, слушать тишину твоих парков и скверов. Постоянно вглядываясь, удивляясь и открывая для себя что-то новое. Твой образ снимками запечатлелся в моем сердце.

С радостью делюсь со всеми этими счастливыми мгновениями встречи с Тобой!

Хроніка подій

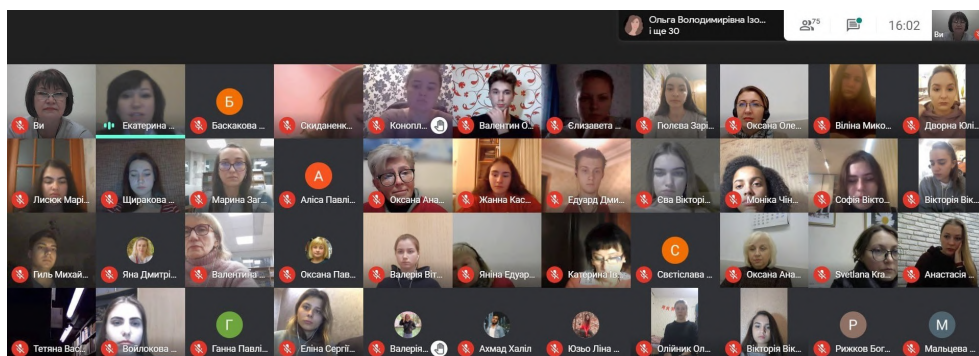
COVID-19 І СОЦІУМ: ЯК ПАНДЕМІЯ КОРОНАВІРУСУ ЗМІНИЛА НАШЕ ЖИТТЯ

8 грудня 2020 року відбувся круглий стіл в онлайн-форматі «COVID-19 і соціум: як пандемія коронавірусу змінила наше життя», організований Науковою бібліотекою (модераторка — І. Киричок, директорка бібліотеки) і сектором медіа-простору ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» (модераторка — студентка В. Шимко). До заходу приєдналися понад 80 представників студентства, викладачів і співробітників Наукової бібліотеки!

Заходи безпеки, котрі ми вживаємо під час пандемії, спричиняють нові особливості повсякдення. Наскільки унікальним для всіх нас стане такий досвід? Про це та багато іншого йшлося на зустрічі.

Проф. К.В. Юрко, зав. кафедри інфекційних хвороб ХНМУ, акцентувала увагу учасників на викликах щодо COVID-19, ситуації в країні, важливості дотримання запобіжних заходів, висловила власну думку щодо прогнозів у боротьбі з коронавірусною інфекцією і побажала усім берегти своє здоров'я.

Спікери А. Баскакова, Г. Войлокова, О. Щиракова, А. Лакус, Є. Скиданенко поділилися цікавими результатами своїх дослід-

жень, що проводилися серед студентів — порівняння очного та дистанційного навчання, як вплинула пандемія на взаємини з друзями та родиною, як карантин впливає на наше фізичне та емоційне здоров'я.

Зав. сектором Наукової бібліотеки М.В. Заговора поділилася інформацією щодо запобіжних заходів у великих містах, які запроваджені сьогодні у різних країнах світу.

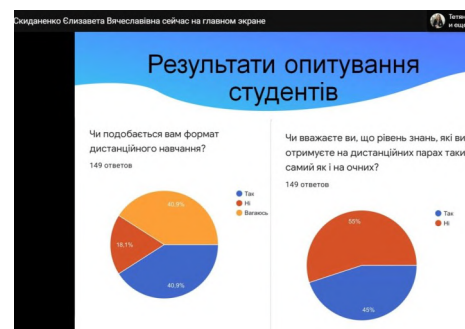
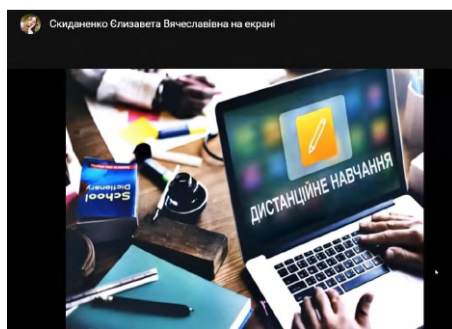
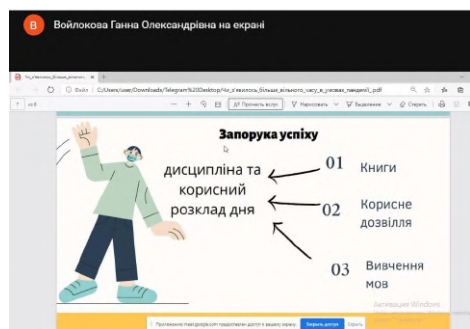
Психолог А. М. Горецька, керівниця психологічної служби ХНМУ, поділилася своєю думкою про емоційний стан людей під час пандемії, як себе вести в цей період і пропонувала за необхідності звертатися до психологічної служби за будь-яких питань.

Проф. К.І. Карпенко, зав. кафедри філософії ХНМУ, звернула увагу на трансформацію соціаль-

ного під час пандемії — що раніше було дивним, незрозумілим, стає нашим сьогоденням. Віддалена робота, навчання, спілкування з використанням онлайн-платформ — усе це є нашими реаліями і змінює межі соціального й особистого простору.

Учасники дійшли згоди, що важливо під час пандемії не піддаватись паніці, не втрачати самовладання, навчитися планувати свій день раціонально, знайомитися з новими технологіями виконання різноманітних завдань, брати інформацію з надійних джерел тощо.

Відбувся цікавий, насичений і корисний обмін думками за тематикою заходу. Онлайн-формат дає можливість багатьом приєднатися до обговорення нагальних питань. Ми й надалі продовжуватимемо практику таких онлайн-заходів!

Хроніка подій

МАЙСТЕР-КЛАС З НАПОВНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІКІПЕДІЇ

25 листопада і 9 грудня пройшли майстер-класи з основ редагування Вікіпедії від кураторів та авторів Української Вікіпедії Сергія Петрова (співробітника бібліотеки ХНЕУ ім. С. Кузнеця) та В'ячеслава Мамона.

Співробітники відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення Наукової бібліотеки Катерина Кустова, Ірина

Вікторівна Камлик, Оксана Вікторівна Пугачова, які займаються популяризацією відомих діячів, вихованців Харківської медичної школи і розміщенням відомостей про них на сторінках Української Вікіпедії, розібралися з основними правилами розташування інформації і отримали навички редагування популярної онлайн-енциклопедії. Робота триває.

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

Книжкові виставки (традиційні):

«Єдність земель українських»

(до Дня Соборності України) – з 22 січня

«Трагічна сторінка української історії»

(до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту) – з 27 січня

«Жива пам'ять поколінь»

(до Дня пам'яті Героїв Крут) – з 29 січня

Віртуальні виставки:

«Як не горю — я не живу...»

(до 130-річчя від дня народження П.Г. Тичини, українського поета) – січень

Оболенцев Микола Іванович (30.01.1921 – 25.07.2018)

(100 років з дня народження доктора медичних наук, професора,
ветерана Другої світової війни, завідувача кафедри анестезіології
і реаніматології ХМІ (1977 – 1997) – січень

З віртуальними виставками пропонуємо ознайомитися на сайті НБ ХНМУ

<http://libr.knmu.edu.ua/>

*Вітаємо співробітників Наукової бібліотеки
з ювілеєм та днем народження
у грудні*

Недосекову Діану!

*Киричок Ірину!
Бублик Людмилу!
Зончар Альону!
Жук Ірину!
Меховську Катерину!*

Контакти:

м. Харків,
пр. Науки, 4

тел. (057)7077209

моб. (097)9937709

e-mail: km.kustova@knmu.edu.ua

Редакційна колегія:

Киричок І.В. (головний редактор)

Русанова О.А. (відповідальний редактор)

Кустова К.М.

Гаєва Н.Д.

Борисова О.П.

